

Miljövårdsenheten

Torbjörn Rynéus

Tel 023-810 55

Fax 023-811 18

E-post torbjorn.ryneus@w.lst.se

Enligt sändlista

Säls naturreservat i Gagnefs kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § i miljöbalken att bilda Säls naturreservat på 22 ha för det område som framgår av beslutskartan och med de gränser som slutligen utmärks i terrängen.

Länsstyrelsen fastställer också bifogad skötselplan för den långsiktiga skötseln av reservatet med Länsstyrelsen i Dalarna som naturvårdsförvaltare.

Skälen för beslutet

Beskrivning av området

Säls naturreservat ligger i sluttningen alldeles nedanför Säls fäbodan en halvmil öster om Mockfjärd. Reservatets läge i nedre delen av en lång och jämn sluttning från höjderna vid Sönnberget och Byberget gör att marken är mer eller mindre översilad eller genomsilad. Lokalt finns både torrare partier, källflöden och rena sumpskogspartier med stort inslag av klibbal på socklar. Skogen karaktäriseras till stor del av fuktig och våt granskog med hög bonitet där näringsrikt vatten silar genom de övre marklagren utför sluttningen. På berggrundskartan över länet finns just här också inlagt ett grönstensområde med högre näringsinnehåll än den omgivande graniten.

Grunden för naturvärdet ligger i den sammanhängande översilade granskogen som här är både skiktad, rik på död ved och mycket lite påverkad av moderna virkesuttag. Det är en naturtyp som i vanliga fall har skogsbrukats intensivt under lång tid och därför är underrepresenterad i naturreservaten i Dalarna. Den här typen av skogar är viktig för många arter. Det är t ex ingen tillfällighet att den kalkgynnade växten trådfräken förekommer här på flera ställen. Andra noterade arter är t ex gammelgranslav, ullticka och rynkskinn. Lövinslaget på runt 20% är också viktigt med lövträden koncentrerade till vissa stråk med klibbal, björk, något gråalstråk samt några spridda aspar. Även tallinslaget på drygt 10% med många gammeltallar har naturvårdskvalitéer.

Läget intill Säls fäbodan gör att man kan utgå från att förr påverkades området av tamdjur på skogsbete. En annan påverkan ligger i att några av källorna just ovanför reservatet sedan lång tid nyttjas som vattentäkt för Bröttjärna by. Skyddsområdet för vattentäkten går delvis in i reservatet.

Naturvårdsklassning

Området har upptäckts i sen tid och ingår därför inte i några av de gängse systemen för naturvårdsklassning

Motiv för att bilda naturreservat

Utan att bilda naturreservat är det framför allt skogsbruk, väg- och ledningsdragningar och olika hydrologiska ingrepp som skulle kunna hota områdets naturvärden.

Syftet med reservatet

Biologisk mångfald

Huvudsyftet är att i linje med det nationella målet om levande skogar skydda områdets sammanhängande, artrika och källpåverkade gammelskog och sumpskog från exploatering av negativ betydelse.

Modernt skogsbruk eller hydrologiska ingrepp ryms inte inom syftet med reservatet.

Friluftsliv

Underlätta för besök i detta lämpliga utflyktsmål i biologiskt intressant skogsmiljö.

Syftet ska nås genom

- att området lämnas till fri utveckling
- information och anläggande av en vandringsstig genom reservatet

Reservatsföreskrifter

A. Inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att

1. gräva, schakta, dika, dämna, anordna upplag eller på annat sätt skada/påverka mark och vatten
2. avverka skog, utföra skogsvårdande åtgärd, upparbeta eller ta bort döda träd och vindfällan
3. använda/sprida gödsel, aska eller bekämpningsmedel
4. framföra motordrivet fordon
5. anlägga mark- eller luftledning, uppföra byggnad, mast, jakttorn eller annan anläggning

Undantag

Föreskrifterna gäller inte för

- åtgärder för skötsel och förvaltning av reservatet eller för att tillgodose syftet med reservatet
- punkt A.4 gäller inte för uttransport av älg med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation
- skötsel och underhåll av vattenledningen till Bröttjärna

B. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla följande intrång

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor, anläggning och underhåll av leder och andra anläggningar för friluftslivets behov
2. skötsel enligt skötselplanen
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och syftet med reservatet

C. Ordningsföreskrifter

Det är förbjudet att

1. skada växande eller döda träd, vindfällan, stubbar eller lågor
2. framföra motordrivet fordon

D. Motiv till föreskrifter, övriga undantag mm

A. 1-5

Grundtanken är att låta skogen utvecklas fritt med så liten påverkan som möjligt.

När det gäller jakt har den begränsade arealen på reservatet gjort, att nyttan med att förbjuda jakt har bedömts som mindre än skadan för jakträttsinnehavarna.

Punkt A.2-3 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till reservatet som följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B. 1-3 och C. 1-2

Länsstyrelsen har bedömt dessa intrång och ordningsföreskrifter som rimliga mot bakgrund av syftet med reservatet.

Det är t ex inte förbjudet att tälta i reservatet och inte att elda under förutsättning att man tar hänsyn och inte stör häcknings- och spelplatser och inte skadar växande eller döda träd. Vill man inte ta med sig egen ved går det bra att plocka torra kvistar från marken eller bryta torrgrenar från växande träd utan att de skadas. Däremot får man t ex inte elda med delar av torrakor och stubbar eller liggande döda träd, s k lågor.

Ärendets handläggning

Naturvärdena upptäcktes av Skogsvårdsstyrelsen först sent under 2005.

Länsstyrelsen bedömde skogen som väl värd att skydda som naturreservat vid ett rekognosceringsbesök den 25 november 2005 och har därefter fått gehör och ekonomiska medel från Naturvårdsverket för reservatsbildningen. Marken har därefter förvärvats av staten.

I samband med remissen har några redaktionella ändringar gjorts och undantagen till föreskrifterna utökats så att den befintliga vattenledningen ska kunna

underhållas utan särskilda tillstånd. Dessutom har skötselplanen ändrats så att det ska vara möjligt att ta bort enstaka träd som inverkar alltför kraftigt på stora lövträd.

Övrigt

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, formulär 6.

Beslutet har fattats av landshövding Ingrid Dahlberg med Torbjörn Rynéus som föredragande. I handläggningen deltog även Inger Friman plan- och beredskapsenheten, Gunilla Garbergs rättsenheten, Jack Zinderland kulturmiljöenheten och Marit Ragnarsson miljövårdsenheten.

Ingrid Dahlberg

Torbjörn Rynéus

Bilagor

Översiktskarta

Beslutskarta

Skötselplan

Överklagningsformulär (till de som får beslutet genom delgivning)

Deltagit

Plan

Rätts

Kultur

Miljö

Sändlista med delgivningskvitto

Bröttjärna väg- och vattenledningsförening, Börje Danielsson, Bröttjärna 350, Mockfjärd

Gagnefs kommun

Naturvårdsverket

Sändlista övriga

Mockfjärds viltvårdsområde, Börje Danielsson, Bröttjärna 350, Mockfjärd

Skogsstyrelsen, Leksand

Jägareförbundet Gävle/Dala

Friluftsförbundet i Gagnef

Naturskyddsföreningen i Gagnef

Skötselfunktionen på Länsstyrelsen

Sändlista när beslutet vunnit laga kraft

Lantmäterimyndigheten

Planfunktionen på Länsstyrelsen